

Suvestinė redakcija nuo 2005-06-28 iki 2007-12-28

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [48-2106](#), i. k. 1031010ISTA0IX-1541

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS DARBUOTOJŲ
PAPILDOMŲ UŽIMTUMO IR SOCIALINIŲ GARANTIJŲ
ĮSTATYMAS**

2003 m. balandžio 29 d. Nr. IX-1541
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas nustato valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės (toliau – Ignalinos AE) darbuotojų, kurie atleidžiami ar yra atleisti iš darbo dėl jos pirmojo ir antrojo blokų eksploatavimo užbaigimo, bei jų šeimų narių papildomas užimtumo ir socialines garantijas. Tuo norima sušvelninti neigiamas socialines pasekmes, siekiant užtikrinti saugų bei nenutrūkstamą Ignalinos AE darbą iki eksploatavimo pabaigos.

2. Asmenys, priimti Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo darbams, ir asmenys, dirbantys Ignalinos AE pasibaigus Ignalinos AE antrojo bloko eksploatavimo licencijai, į šio Įstatymo nustatytas papildomas užimtumo ir socialines garantijas neturi teisės.

2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

1. **Atleidžiami iš darbo darbuotojai** – Ignalinos AE darbuotojai, kurie yra įspėti apie darbo sutarties nutraukimą Darbo kodekso 129 straipsnyje nustatytais pagrindais dėl Ignalinos AE pirmojo ir antrojo blokų eksploatavimo užbaigimo, išskyrus darbuotojus, kurie priimti Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo darbams.

2. **Atleidžiamo ar atleisto iš darbo darbuotojo šeimos narys** – atleidžiamo ar atleisto iš darbo darbuotojo sutuoktinis, vaikai (įvaikiai) iki 18 metų bei vyresni nedirbantys mokymo įstaigų dieninių skyrių nesusituokę moksleiviai ir studentai, kol jiems sukaks 24 metai, taip pat kartu gyvenantys darbuotojo ir jo sutuoktinio tėvai (itėviai).

3. **Atleisti iš darbo darbuotojai** – Ignalinos AE darbuotojai, su kuriais yra nutrauktos darbo sutartys Darbo kodekso 129 straipsnio nustatytais pagrindais dėl Ignalinos AE pirmojo ir antrojo blokų eksploatavimo užbaigimo.

4. **Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimas** – teisinių, organizacinių ir techninių priemonių įgyvendinimas, siekiant saugiai dezaktyvuoti ir išmontuoti Ignalinos AE, pašalinti radioaktyvias medžiagas, atliekas, komponentus ir liekanas.

5. **Ignalinos AE pirmojo ir antrojo blokų eksploatavimo užbaigimas** – procesas, kurio pradžia yra Vyriausybės sprendimo dėl Ignalinos AE pirmojo bloko sustabdymo datos įsigaliojimas, o pabaiga – Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos išduotos licencijos eksploatuoti Ignalinos AE antrąjį bloką galiojimo pabaiga.

6. **Kompensuojamosios darbo vietos** – darbo vietos, pirmiausiai Ignalinos AE regione, atleistiems iš darbo darbuotojams įdarbinti, atitinkančios jų išsilavinimą ir kvalifikaciją.

7. **Papildomos užimtumo ir socialinės garantijos** – šio Įstatymo nustatytos užimtumo ir socialinės garantijos, kurios nėra nustatytos užimtumą, darbo santykius bei socialines garantijas reglamentuojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

ANTRASIS SKIRSNIS UŽIMTUMO GARANTIJOS

3 straipsnis. Atleidžiamų ir atleistų iš darbo darbuotojų užimtumo skatinimas

Atleidžiamų ir atleistų iš darbo darbuotojų bei jų šeimos narių užimtumo garantijoms užtikrinti yra įgyvendinamos užimtumo, Ignalinos AE regiono plėtros, žmoniškųjų išteklių panaudojimo bei verslo skatinimo tikslinės programos ir priemonės, kurias tvirtina Vyriausybė.

4 straipsnis. Atleidžiamų ir atleistų iš darbo darbuotojų užimtumo rėmimas

1. Atleidžiamam ar atleistam iš darbo darbuotojui sudaromas individualus planas, kuriame numatomos jo užimtumo priemonės ir socialinės garantijos. Individualių planų sudarymo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

2. Teritorinėje darbo biržoje užsiregistravusiems atleistiems iš darbo darbuotojams yra taikomos Bedarbių rėmimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 2–7 punktuose nurodytų darbo rinkoje papildomai remiamų bedarbių garantijos.

3. Atleidžiamų ir atleistų iš darbo darbuotojų profesinis mokymas ne darbo laiku iki 10 mėnesių vykdomas Bedarbių rėmimo įstatymo nustatyta tvarka. Ilgesnės trukmės profesinis mokymas vykdomas teritorinės darbo biržos sprendimu.

4. Kai atleidžiamų iš darbo darbuotojų perkvalifikavimas ar kvalifikacijos kėlimas Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo darbams atlikti vykdomas mokymosi įstaigose darbo laiku, darbuotojams suteikiamos mokymosi atostogos. Jų metu mokamas darbuotojo vidutinis darbo užmokestis bei apmokamos kelionės į mokymosi vietą išlaidos. Darbuotojai Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo darbams atlikti perkvalifikuojami ir jų kvalifikacija keliama pagal individualius planus.

5. Darbdaviams, steigiantiems kompensuojamąsias darbo vietas, į kurias pagal individualius planus įdarbinami atleisti iš darbo darbuotojai, už kiekvieną darbo vietą išmokamos 24 minimalių mėnesinių algų (toliau – MMA) dydžio kompensacijos:

- 1) sudarius darbo sutartį, pervedama 12 MMA;
- 2) praėjus 12 mėnesių nuo darbo sutarties sudarymo dienos, pervedama po 1 MMA kas mėnesį įdarbintųjų darbo laikotarpiu.

6. Atleidžiamiems ir atleistiems iš darbo darbuotojams sudaroma galimybė pagal jų individualius planus mokytis lietuvių kalbos iki 12 mėnesių trukmės kursuose.

5 straipsnis. Nedirbančių šeimos narių užimtumo garantijos

1. Teritorinėje darbo biržoje užsiregistravusiems atleidžiamų ir atleistų iš darbo darbuotojų nedirbantiems šeimos nariams yra taikomos Bedarbių rėmimo įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 2–7 punktuose nurodytų darbo rinkoje papildomai remiamų bedarbių garantijos. Teritorinėje darbo biržoje užsiregistravusiems atleidžiamų ir atleistų iš darbo darbuotojų nedirbantiems šeimos nariams, kurie neturi nustatyto valstybinio socialinio draudimo stažo nedarbo socialinio draudimo išmokai gauti, valstybės remiamų pajamų dydžio nedarbo socialinio draudimo išmoka skiriama pagal Nedarbo socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio 1 dalį, o išmokama – 7 straipsnyje nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-254](#), 2005-06-16, Žin., 2005, Nr. 79-2847 (2005-06-28), i. k. 1051010ISTA000X-254

2. Atleidžiamų ir atleistų iš darbo darbuotojų sutuoktiniams ir vaikams (įvaikiams) iki 24 metų, kurie mokosi aukštosiose mokyklose, kad įgytų profesijas, reikalingas saugiam Ignalinos AE eksploatavimui ir eksploatavimo nutraukimo darbams vykdyti, Ignalinos AE administracijos sprendimu, suderinus su steigėju, skiriama ir mokama stipendija. Tokių profesijų sąrašą, suderinusi su steigėju, tvirtina Ignalinos AE administracija.

TREČIASIS SKIRSNIS SOCIALINĖS GARANTIJOS

6 straipsnis. Darbo santykių ypatumai

Patvirtinus techninius Ignalinos AE eksploataavimo nutraukimo planus, Ignalinos AE administracija kasmet informuoja Ignalinos AE darbuotojus, paskelbdama galimų sumažinti per artimiausius 12 mėnesių darbuotojų pareigybių ir profesijų sąrašą. Atleidžiamas iš darbo darbuotojas apie numatomą atleidimą raštu įspėjamas prieš 10 mėnesių.

7 straipsnis. Darbuotojų draudimas

1. Už branduolinę saugą atsakingi Ignalinos AE darbuotojai, kurių kvalifikacija bei darbas yra ypač svarbūs Ignalinos AE saugiam ir nenutrūkstamam darbui užtikrinti, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka ne trumpesniam kaip 5 metų laikotarpiui draudžiami kaupiamuoju gyvybės draudimu nuo 12 iki 24 mėnesių šių darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio dydžio suma.

2. Darbuotojų, draudžiamų kaupiamuoju gyvybės draudimu, pareigybių sąrašą tvirtina Ignalinos AE administracija, suderinusi su steigėju.

3. Draudimo išmoka mokama darbuotojui. Darbuotojas, savo pareiškimu nutraukęs darbo sutartį su Ignalinos AE pagal Darbo kodekso 127 straipsnio 1 dalį iki draudimo sutartyje numatyto termino pabaigos arba atleistas iš darbo Darbo kodekso 136 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 punktuose ir 3 dalyje nustatytais pagrindais, netenka teisės į draudimo išmoką.

8 straipsnis. Papildomos išeitinės išmokos skyrimas

1. Atleistiems iš darbo darbuotojams skiriamos išeitinės išmokos, nustatytos Darbo kodekso 140 straipsnyje, ir papildomos išeitinės išmokos Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, atsižvelgiant į šių darbuotojų nepertraukiamąjį darbo stažą Ignalinos AE:

- 1) kai darbo stažas nuo 5 iki 10 metų – 3 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 2) kai darbo stažas nuo 10 iki 15 metų – 4 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 3) kai darbo stažas nuo 15 iki 20 metų – 5 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio;
- 4) kai darbo stažas didesnis kaip 20 metų – 6 mėnesių vidutinio darbo užmokesčio dydžio.

2. Jeigu atleistam iš darbo darbuotojui buvo išmokėta papildoma išeitinė išmoka ir jis vėl buvo priimtas dirbti į Ignalinos AE, vėl jį atleidus iš darbo, papildoma išeitinė išmoka neskiriama.

9 straipsnis. Priešpensinės bedarbio išmokos skyrimas ir mokėjimas

1. Atleistiems iš darbo darbuotojams, turintiems ne mažesnę kaip 25 metų valstybinio socialinio pensijų draudimo stažą ir ne mažesnę kaip 10 metų nepertraukiamojo darbo stažą Ignalinos AE ir tapusiems bedarbiais, jeigu nuo atleidimo iš darbo dienos iki senatvės pensijos amžiaus yra likę ne daugiau kaip 5 metai, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka skiriama priešpensinė bedarbio išmoka, kol sukaks senatvės pensijos amžius.

2. Priešpensinė bedarbio išmoka mokama kartą per mėnesį. Jos dydis apskaičiuojamas sudedant pastoviąją dalį, lygią 100 procentų valstybės remiamų pajamų dydžio, ir kintamąją dalį, sudarančią 20 procentų asmens mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio. Priešpensinė bedarbio išmoka per kalendorinį mėnesį negali sudaryti daugiau kaip 70 procentų einamųjų metų draudžiamųjų pajamų, galiojusių tą mėnesį, už kurį mokama išmoka.

3. Asmenims, nurodytiems šio straipsnio 1 dalyje, taikomos Sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 2 punkto nuostatos.

4. Priešpensinės bedarbio išmokos gavėjui įsidarbinus, pradėjus gauti nedarbo socialinio draudimo išmoką arba išvykus nuolat gyventi į užsienį, priešpensinės bedarbio išmokos mokėjimas nutraukiamas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-254](#), 2005-06-16, *Žin.*, 2005, Nr. 79-2847 (2005-06-28), i. k. 1051010ISTA000X-254

10 straipsnis. Įdarbinimo kompensuojamose darbo vietose sąlygos

Atleisti iš darbo darbuotojai, kurie pagal individualius planus buvo įdarbinti arba įsidarbino kompensuojamose darbo vietose, neturi teisės į papildomas socialines garantijas, numatytas šio Įstatymo 8 ir 9 straipsniuose.

11 straipsnis. Persikėlimo išmokos skyrimas

Atleistiems iš darbo darbuotojams, kurie per ne ilgesnį kaip 3 metų laikotarpį nuo atleidimo iš darbo Ignalinos AE apsisprendžia išvykti į kitą gyvenamąją vietovę Lietuvos Respublikoje arba užsienyje nuolat gyventi, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka apmokamos faktinės persikėlimo išlaidos, bet ne didesnės kaip po 3 MMA kiekvienam šeimos nariui.

KETVIRTASIS SKIRSNIS UŽIMTUMO IR SOCIALINIŲ GARANTIJŲ FINANSAVIMAS

12 straipsnis. Užimtumo ir socialinių garantijų finansavimas

1. Šio Įstatymo 4 straipsnyje, 5 straipsnio 2 dalyje, 7, 8, 9, 11 straipsniuose nustatytos užimtumo ir socialinės garantijos finansuojamos Ignalinos AE eksploatavimo nutraukimo fondo, tarptautinės paramos ir kitų šaltinių lėšomis.

2. Šio Įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytos užimtumo ir socialinės garantijos finansuojamos Užimtumo fondo lėšomis.

3. Šio Įstatymo 3 straipsnyje nurodytos užimtumo ir socialinės programos bei projektai įgyvendinami Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos institucijų, tarptautinių organizacijų ir kitų šaltinių lėšomis.

PENKTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato:

- 1) individualių planų sudarymo tvarką;
- 2) darbuotojų draudimo kaupiamuoju gyvybės draudimu tvarką;
- 3) papildomos išeitinės išmokos mokėjimo tvarką;
- 4) priešpensinės bedarbio išmokos mokėjimo tvarką;
- 5) persikėlimo išmokos apmokėjimo tvarką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ROLANDAS PAKSAS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-254](#), 2005-06-16, Žin., 2005, Nr. 79-2847 (2005-06-28), i. k. 1051010ISTA000X-254

Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymo 5 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymas